

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการศึกษา

การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตัวเอง ให้มีทักษะในการคิดและแก้ปัญหาได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งมุ่งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มุ่งให้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ใช้การวิจัยในกระบวนการบริหาร ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดให้ความสำคัญกับการนำการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง มีความรู้และใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนพึงปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่อยู่เป็นประจำ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 21).

โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาปัจจุบันระหว่างที่ประเทศไทยกำลังรีบเร่งพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน คือ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545 หมวด5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษาเอกชน มาตรา 43 ระบุว่าวิชาการด้านการบริหารและการจัดการศึกษาเอกชน ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตามงานประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐปัจจุบันการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนได้ดำเนินการตามสภาพทางปรัชญาในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางการศึกษาที่เหมาะสมและมีความสามารถในการบริหารงานภายในองค์กร(กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 21).

การวิจัยในชั้นเรียนเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนาการศึกษาเพราะวิทยาการต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การที่มนุษย์ศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เรืองไดย่อมต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเป็นพื้นฐาน สอดคล้องกับพวยงศักดิ์ จันทร์สุรินทร์ (2541 : 2 – 3) ที่กล่าวว่า การที่จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ใดๆ โดยเฉพาะครูผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐาน การศึกษาค้นคว้าการวิจัยและทดลองเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในด้านการศึกษา นั้นทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญในการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ครูได้ค้นหารูปแบบใหม่ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน (CAR : Classroom Action Research) ซึ่งหมายถึง การแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนจากการศึกษาในห้องเรียน ขณะที่จัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครูรับผิดชอบ ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นนักวิจัย พัฒนาผลงานทางวิชาการในโรงเรียนบนพื้นฐานการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา ได้สำรวจครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ครูผู้สอนจำนวนทั้งสิ้น 100 คน มีครูผู้สอนเพียงร้อยละ 34.35 เท่านั้นที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน นับว่าเป็นปริมาณที่ยังต่ำอยู่ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ต้องการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ สภาพการจัดการศึกษา หลักการและแนวคิดดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยาที่ผ่านมา ขาดความตระหนักในการแสวงหาวิธีการแก้ไข ปัญหา อันจะส่งผลถึงความเข้มแข็งทางปัญญาของผู้เรียนอย่างยั่งยืน การวิจัยเป็นการช่วยให้ค้นพบสิ่งแปลกใหม่เป็นการสร้างองค์ความรู้และแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่สามารถพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนมากที่สุด (รร.ประเทืองทิพย์วิทยา. 2552: 5).

จากเหตุผลและปัญหาต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจอย่างยิ่ง ที่จะศึกษาสภาพการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารในระดับสูงขึ้นไป ในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาให้ เป็นไปอย่างมีคุณภาพจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานเหมาะสมกับสภาพการณ์ จัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นของครู โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประโยชน์ของการศึกษา

ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียน โดยกำหนดนโยบาย วางแผน และพัฒนาส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 100 คน

2. ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย

ศึกษาสภาพการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้วิจัยในชั้นเรียน

3. ขอบเขตด้านของพื้นที่

ศึกษาเฉพาะครูผู้สอน โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2553

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา จำนวน 124 คน
2. ตัวแปรที่ได้ศึกษา ได้แก่ สภาพการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วยงาน 5 ด้าน ได้แก่
  1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน
  2. ด้านการส่งเสริมให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
  3. ด้านการส่งเสริมให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
  4. ด้านการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
  5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนซึ่งดำเนินการศึกษาในห้องเรียนกับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครูรับผิดชอบ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของครูโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารกระตุ้นและการสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการบริหารที่เอื้อต่อการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของครู ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างแท้จริง

ด้านการส่งเสริมให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารให้เกียรติและยกย่องครูที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการวิจัย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำให้ครูเกิดกำลังใจในผลงานวิจัยของตนเองรวมทั้งเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

ด้านการส่งเสริมให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารมองเห็นประโยชน์ของการวิจัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ด้านการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พันธะผูกพันที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งผู้บริหารต้องเอาใจใส่ดูแลเพื่อให้ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนได้รับความช่วยเหลือทั้งด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัย

ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง บำเหน็จความชอบตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลการศึกษาที่ได้ ทำการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา โดยใช้ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่ง เพื่อพิจารณาความดีความชอบหรือการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น

ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

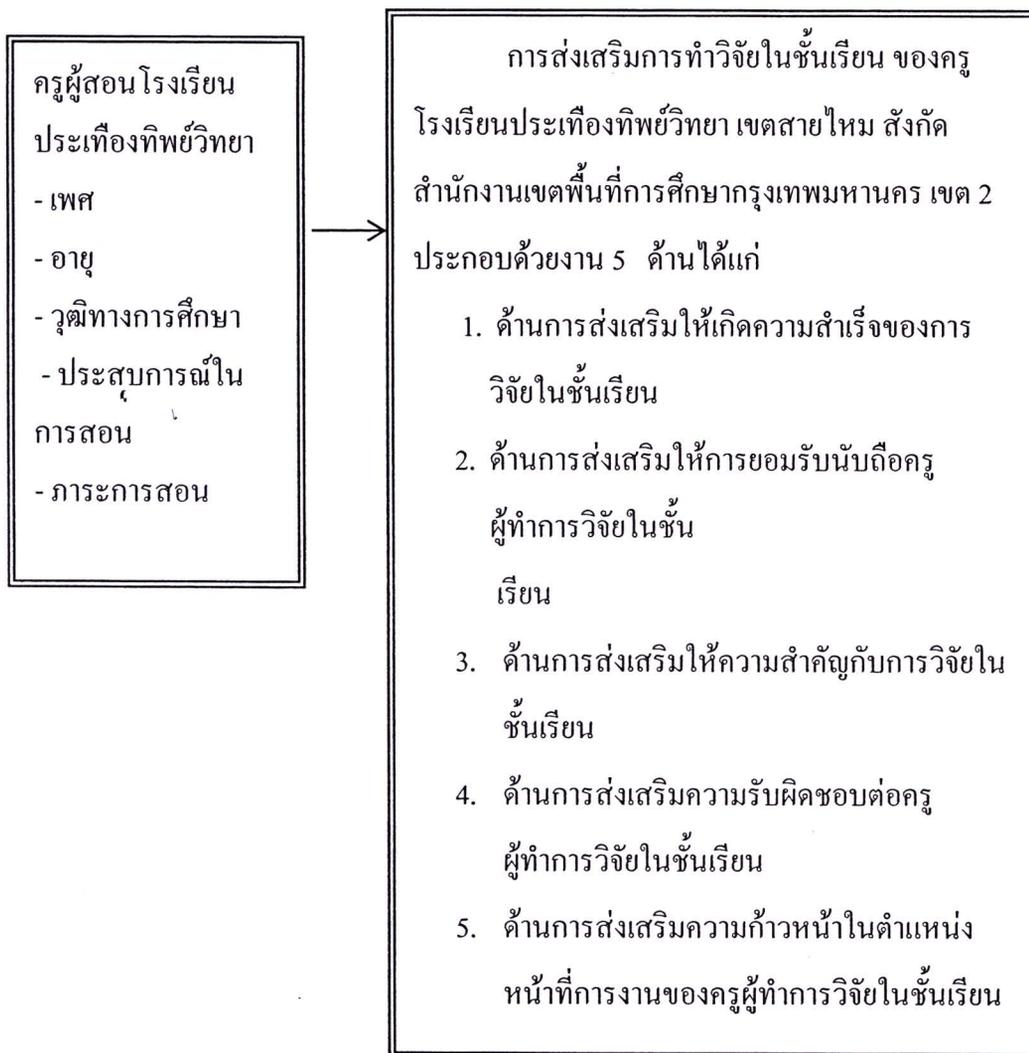
โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา หมายถึง สถานศึกษาที่ทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่ที่ 58/1 หมู่ 2 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิด (กรมวิชาการ. 2546 : 52-55) ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา